

Ministeren

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

25. oktober 2018

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Til udvalgets orientering fremsendes hermed mit talepapir fra det åbne samråd i Uddannelses- og Forskningsudvalget tirsdag den 23. oktober 2018 vedr. engelsk-sprogede uddannelser.

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

Med venlig hilsen

CVR-nr. 1680 5408

Tommy Ahlers

Ref.-nr.
18/005315-12

Spørgsmål A

"Hvorfor vil ministeren ikke igangsætte initiativer for at fastholde internationale studerende i Danmark efter endt uddannelse frem for at begrænse antallet af pladser på de engelsksprogede uddannelser?"

- *Hvad er konsekvenserne af justeringerne af de engelsksprogede pladser ift. institutionernes internationale samarbejde, herunder konsekvenserne for udvekslingsaftaler for danske studerende, der ønsker at studere i udlandet og mulighederne for at etablere og drive uddannelsessamarbejder i for eksempel EU-regi."*

DET TALTE ORD GÆLDER

[Svar]

Tak for ordet og tak for spørgsmålet

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

[Udrejse og beskæftigelse]

Jeg er helt grundlæggende af den overbevisning, at det er godt for Danmark, at vi har internationale studerende på vores uddannelser. Det gælder både de studerende, som kommer og læser en fuld grad her i Danmark og de studerende, der kommer på udvekslingsophold. Og det er også godt, at når danske studerende læser på universiteter rundt omkring i verden.

Men når det kommer til de udenlandske studerende, der læser en uddannelse på fuld tid i Danmark, og i lyset af den markante stigning, der har været over en lang årrække, så må vi spørge os selv, om vi har den rette balance?

Vi har et stærkt uddannelsessystem i Danmark. Vi har rigtig gode uddannelser. Det er der mange, der også ved rundt omkring i verden. Det får jeg også at vide, enten når jeg taler med danske forskere, der har været i udlandet, eller med udenlandske forskere. Med det er også et system, hvor der er fri og lige adgang til uddannelserne, og med en attraktiv SU. Det gælder også for europæiske studerende. Derfor er det nødvendigt at kigge på, om vi har fundet den rette balance mellem det antal, der kommer, og det antal, der bliver i Danmark og bidrager til samfundet.

Vi er gået fra, at vi i 2004 havde cirka 7.500 engelsksprogede studerende i Danmark til i 2016 at have næsten tre gange så mange. Nemlig lidt over 22.000.

Så for at gå direkte til sagens kerne: Så mener jeg ikke, at vi har fundet den rette balance, når det generelt set kun er en tredjedel af dem, der dimitterer fra en kandidatuddannelse, der er i job to år senere – dvs. hvis vi måler fra dem, der dimitterede i 2014, og så kigger på, hvor mange af dem der var i job i Danmark i 2016.

[Regeringens målsætning]

Derfor meldte regeringen for ca. to måneder siden ud, at vi ønsker at justere optaget af engelsksprogede studerende på universiteter og diplomingeniøruddannelser.

Jeg er helt enig i, at vi skal styrke institutionernes arbejde med at fastholde studerende fra udlandet i Danmark – og derfor var fokus i den pressemeddelelse, vi udsendte på begge dele. Dels en justering af optaget på 1.000 personer, dels at sætte et arbejde i gang, der styrker institutionernes og vores alle sammens arbejde med at fastholde studerende fra udlandet i Danmark. Der er også brug for, at universiteterne bruger anledningen til at se lidt kritisk på, om de udbyder de engelsksprogede uddannelser på de rigtige områder i dag.

Det er den ene del.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

[SU]

Den anden del – som også er relevant her – det er, at i 2013 blev SU-forligskredsen enige om, at holde øje med udviklingen i udgifterne til SU til det vi kalder vandrende arbejdstagere – altså de europæiske studerende, der kan få SU, fordi de har et job ved siden af studierne. Forligskredsen blev også enige om at sætte gang i værnsinitiativer, hvis udviklingen løb løbsk – og følge op med en politisk opfølgning.

Siden 2013 har udgifterne til SU til EU-borgere med status som vandrende arbejdstagere været støt stigende.

I forlængelse af en debat i marts 2017 om de stigende udgifter til SU pålagde Folketinget regeringen tre ting 1) at arbejde aktivt i enhver europæisk sammenhæng for at opretholde forudsætningerne i det danske SU-system, 2) at løfte udfordringerne med stigende udgifter til SU til vandrende arbejdstagere uden at forringe vilkårene for danske SU-modtagere og 3) at igangsætte værnsinitiativer.

[SU tal]

Som man kan se af den årlige status over udviklingen i antallet af EU-borgere med SU – som jeg for nyligt har sendt til SU-forligskredsen og udvalget her – så havde vi i 2017 udgifter til SU til vandrende arbejdstagere på 483 mio. kr.

Det vil sige, at vi har overskredet det forudsatte loft på 437 mio. kr., som SU-forligskredsen satte i 2013. Og derfor skal vi reagere. Det vil jeg drøfte med SU-forligskredsen på torsdag.

Og det er også det, der spiller ind i den justering, vi lægger op til her.

[Vi skal uddanne til arbejdsmarkedet]

Jeg er meget optaget af, at vi uddanner de kandidater, som vi har brug for i Danmark – og som virksomhederne har brug for. Det er en god forretning at uddanne internationale studerende i Danmark, når vi ser på et gennemsnit. Men når vi så kigger på, hvor god den forretning er, så bliver den jo bedre af, at dem, der kommer hertil og studerer, de fastholdes her. Mens vi ikke skal tiltrække dem, som ikke bliver her efterfølgende

Jeg håber også, og tror på, at Danmark stadigvæk er et attraktivt uddannelsesland. Også internationalt set. Men det skal give mening at uddanne internationale studerende i Danmark. Vi har gratis uddannelser, og vi har ret til en god SU – og det gør, at vi også skal holde øje med det her. Vi har ikke råd til at løfte andre landes uddannelsesopgave.

[Fastholdelse]

Når vi kigger på fastholdelse, så viser tallene et stort potentiale for, at vi fastholder flere af de internationale studerende i Danmark – og derfor har jeg opfordret universiteterne til at styrke deres indsats på det område.

Det indgår således også i regeringens udspil om rekruttering af udenlandsk arbejdskraft, at vi skal gøre mere for at understøtte, at dygtige internationale studerende bliver og arbejder her efter deres uddannelse.

[Det videre forløb]

I den kommende tid vil jeg derfor invitere erhvervsorganisationer, uddannelsesinstitutionerne og studenterorganisationer til en drøftelse af, hvad der skal til for at fastholde endnu flere. Hvad er det, vi kan gøre fra centralt hold for at understøtte lokale partnerskaber mellem både institutioner og erhvervslivet. Kan studenterorganisationerne bidrage til at forbedre studiemiljøet for de internationale studerende, så de får et solidt netværk i Danmark? Kan erhvervsorganisationerne gøre mere for, at deres medlemmer ansætter internationale studerende i studiejobs? Som vi ved betyder meget i forhold til, at man bliver her efterfølgende. Det er altså en fælles opgave, som vi ikke kan klare her fra Christiansborg. Derfor har vi brug for virksomhederne og for at arbejde tæt sammen med universiteterne på det her. Jeg tror på, at de internationale studerende kun bliver her, hvis de oplever, at de hører hjemme og har en fremtid i Danmark.

[Udfordringer mange steder]

På alle universiteterne er der uddannelser med udfordringer, når det gælder i forhold til, hvor mange, der bliver og arbejder i Danmark. For eksempel er der på de erhvervsøkonomiske uddannelser flere steder, hvor halvdelen har forladt Danmark inden for to år, og kun ca. hver fjerde er i beskæftigelse i Danmark.

Og på nogle af de tekniske uddannelser, så er det kun hver tredje engelsksprogede studerende, som er i beskæftigelse i Danmark to år efter afslutning af uddannelsen.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

[Internationalisering komparativt]

Danmark er i dag i top 10 blandt OECD-lande med den højeste andel af internationale studerende. Så vi har altså et internationalt miljø i Danmark. Det har vi med ca. 22.000 engelsksprogede studerende i Danmark – det har vi også stadig med 21.000 engelsksprogede studerende i Danmark. Og når vi kigger på den top 10 liste, så er vi sammen med Tjekkiet de eneste to lande, der ikke har et af de tre hovedsprog som vores undervisningssprog.

[Konsekvenser for internationalisering]

Det er også vigtigt at sige, at reduktionen på universiteterne og diplomingeniøruddannelser er rettet mod fuldtidsstuderende på hele uddannelser – ikke udvekslingsstuderende.

Jeg går ud fra, at når der spørges til konsekvenserne for danske studerendes mulighed for at tage på udvekslingsophold i udlandet og til institutionernes mulighed for at drive uddannelsessamarbejder i f.eks. EU-regi, så er det fordi, der er en bekymring for, at reduktionen i antallet af engelsksprogede studerende fører til færre udbud af de engelsksprogede fag. Dvs. de fag, som gør, at vi kan tiltrække internationale studerende, eller udvekslingsstuderende.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

For forudsætningen for, at vi kan sende danske studerende til udlandet, er, at vi har mulighed for at optage udenlandske udvekslingsstuderende i Danmark.

Hvis vi kigger på den udvikling, der har været, og det antal af engelsksprogede uddannelser, der er, så forventer jeg, at der efter justeringen på ca. 1.000 studerende stadig næste år – og det er vores bedste skøn, når vi kigger på tallene for de seneste år – kommer 5.000 nye engelsksprogede studerende til Danmark. Altså folk, der læser et fuldtidsstudie i Danmark. Det vil sige, at der vil være et ret rigt og bredt udbud af engelsksprogede uddannelser til dem. Og derfor er min forventning ikke, at den her øvelse vil påvirke den internationaliseringsindsats, der er på de enkelte universiteter.

[Dialog]

Vi arbejder dialog med universiteterne på at finde en løsning i forhold til internationale fællesuddannelser som f.eks. Erasmus Mundus. Og vi har også en dialog med universiteterne om studerende fra lande uden for EU, som betaler for at studere i Danmark, og som ikke har ret til SU.

Vi har således lagt op til, at institutionerne får mulighed for at tilrettelægge justeringen på en måde, der passer bedst muligt, så den får en så lille effekt – og helst ingen effekt – på deres internationaliseringsindsats. Det vil sige i forhold til udvekslingsstuderende, Erasmus Mundus-uddannelser og selvbetalere.

[Afrunding]

Jeg ønsker en god balance i den justering, som vi laver, og en balance der afspejler samfundets behov for arbejdskraft.

Men som jeg sagde før – og bare for at gentage – så regner jeg stadig med, at vi efter den her justering har et internationalt studiemiljø i Danmark, og at der kommer mere end 5.000 engelsksprogede studerende til universiteterne i Danmark

næste år, og også i årene fremover. Og dem skal vi have fokus på at i højere grad fastholde. For så bliver internationale studerende i Danmark en meget bedre forretning og gør mere gavn i Danmark.

Tak for ordet.

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**